

"Danfkeren,"

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

"Danfkeren" udkommer hver Onsdag og Torsdag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater \$1.50; til Udlandet \$2.00.

Bladet betales i Forskud. Beskilling, Betaling, Adressforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: Harald Jensen.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

"Danfkeren"

Bliver sendt til Subskribenter, indtil udtryktelig Opfølgelse modtages af Udbydere og al Ønske er betalt, i Overensstemmelse med De Forenede Staters Postlove.

Naar Læsere henvender sig til Folk, det advædter i Bladet, enten for at lase hos dem eller for at faa Oplysninger om det advædte, bedes de altid omtale, at de faa Værdsættemet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Et dejligt Ord fra Kina.

Hvor er det ikke opmuntrende at lase om Herrens Sejrsdag ude i Hædingelandene. Sandelig, vi har en Gud, som er uendelig Naad og stor i Visdom! "Hvor er en Gud uden Herren? og hvor er en Klippe uden vor Gud?" Da jeg læste den følgende Artikkel i et Blad, skrevet af S. L. Gracen, de Forenede Staters Konsul i Foochau, Kina, faa lænnte jeg, det maatte "Danfkeren". Her er hans Ord i Oversættelse:

I denne Del af Landet har vi tydelige Tegne paa materiel Fremgang. Den eneste Hindring er Pesten, af hvilken Tusinder er døde siden sidste Aar. Det er fremdeles meget uroligt i enkelte Dele af de nordlige Provinser, og Missionærer, især toindelige, burde ikke driste sig for langt bort fra Traktatbyerne. Med Undtagelse af disse Landsdele, tror jeg, Udsigterne til at drive et direkte Missionsarbejde ved Stoler og Hospitalet, ja, endog ved ligefrem at udsende Evangelist til at prædike Guds Ord, har aldrig været lysere end nu. Alle Vegne er der en almindelig Opvaagnen iblandt den bedre Folketklasse.

Iste saa at forhaa, at hele Følket er færdig til at hjælpe Ublændingen velkommen, og heller har Massen noget klart Begreb om, hvad der er ret, eller hvorledes det skal stille sig imod os. Vestens Folk; ikke heller staar hele Følket paa Nippet til at antage de kristne Landes Tankefaet, Solemte og Religion; men i alle Landsdele spørger Mæstet af de mere lænende og oplyste den ene den anden: Hvor bærer det hen med al den Ltro, Strib og Omtaltatring? Hvorfor kommer denne Gerning, og hvad er Hensigten med den? Hvad er det, der driver sig om, og hvordan skal vi stille os dertil? At Ublændingen sjenbar har prøvet sine Kræfter, men er kommen ud af Kampen med en bantet Trøje, er almindelig anerkendt af den store Majoritet blandt Kinas Forretningfolk, Handelsmand, Smand, Fabrikere og Groskere. Oplyste Mænd har nu faaet et Indtryk, som aldrig før er, hvor svag Regeringen og Riget er, hvor udsigt Armeen er, og hvor aldeles ube af Stand man er til paa en anden Maade at optage Kampen med Vestens Folk. De er ikke i Stand til længere at bevare alle Spørgsmaal, som opfiger iblandt dem. Hvad der bør gøres under nærværende Ltro, og hvorledes det bør gøres, ved ingen og ingen kan se det klart. Man ser derfor om til alle Kanter efter en Løsning af Vanskelighederne. Disse er ikke politiske Agtelseer, der lægger Planer til Revolution mod det regerende Dynasti.

De siger blot spørgende: "Naar det nærværende ramler sammen, hvad da?" Saadan staar store Mæstet af Følket. Den "lærde" Klasse befaatter sig rigtig nok ikke ved saadanne Spørgsmaal; det er dem om at gøre at opretteholde det befaaende; thi i den ser de sin Anledning til at komme frem.

Men til Gengæld er der Tusinder af unge Mænd, der har faaet sin Uddannelse paa Missionsens Stoler og er kommen i Forbindelse med Ublændingerne, og som før sin Forbedel i at adoptere deres Metoder og Virkemaaere; disse søger begærlig efter en arben og bedre Retning for Kinas Folk at flaa ind paa.

Ingen af Klasserne, hverken Mænd eller Kvinder, har gjort saa meget til

at bevirkte dette Omflag hos Kinas Folk, som Missionærerne, der repræsenterer de kristne Lande mest i Overensstemmelse med en vaagen Samvittigheds Dittum og kommer i en indberligere Berøring med Følket end nogen anden. De har opført Forretningsklasser og bygget de Tusinder af smaa Landsbyskoler. Missionærerne har sine medicinske og bibelske Stoler, hvor Tusinder af unge Mænd og Kvinder har faaet sin Uddannelse, og ender af disse lyser som en Sol i sin Omgivelse i enhver mørk Krog, og Lyset lættes ikke under en Støppe.

De kristne Missionærer har ogsaa affluttet Traktater opnaet Privilegier, som hverken Handelsmanden eller Metallikeren har nydt godt af. De har saaledes været i Stand til at rejse til alle Dele af Landet, endog Hundreder af Mile bort fra Traktatbaanene, og hvor de kommer hen, kan de leje Land, bygge Huse, Kapeller, Stoler og Hospitalet og bo der. Ingen udenlandsk handlende sit Tillidelse til at gøre saaledes. Ingen Ublænding kunde begynde Forretning i Peking, lige saalidt, som i tusinde andre Nærbyer eller store Landsbyer; men Missionærerne kunde færdes hvor som helst. Og hvor disse kom, oprettede de et kristent Hjem, brugte udenlandske Møbler og udenlandske Fødemidler. De indfødte ser paa hans hvide Salt og hvide Sukker og forundrer sig over, hvor rent disse Salt og Sukker er i Sammenligning med deres eget, der ligner mere Sandet ved Havets Bred. De ser paa hans hvide Mel, hans Kogerebster, hans Lamper og Lampeolie, hans fine Linde og Bomuldstoff, hans praktiske Høvanslag, Frugtfaal og Regimenter i Hus og hans Ijenerne. De lægger Mærke til hans eksempelriste Lid, hans Venlighed, Belgørenhed, Æmhed, Kundskabsrigdom, og hvorledes alt dette kommer til syne i hans Omgang med hans Medmennesker, og de gaar hen i Forundring og laver sine Sammenligninger. Saaledes kommer Surbejgen ind i Melet, og ingen Magt paa Jorden eller under Jorden fan ingen ubtulle eller hindre den fra at gennemlyse det hele.

Missionærer kaner, uden at være det bevidst, vejen for Handelsmanden og Fabrikristen. De indfødte har ham og hans familie daglig for Nje. De ser, hvor godt Missionæren har det og følger, at de mangler saa meget. Denne Indfølelse udsøver Missionærens Hjem, og alt baade indeni og udenom det. Tusinder af besøgende kommer og gaar igennem disse Hjem hver eneste Aar, — de vil se Ublændingens Bord, Stole, Tapper, Boghyde, Orgel eller Piano, Seng og Mad, og alt det er nyt for dem. Et hvert Missionshjem er saaledes et Slags Udstilling, hvori engelste, amerikanske, tyske, franske og spaniardske Fabrikata advædter. Missionærens Vøger med deres smukke Billeber, hans Fotografapparat, Bicycle, Phonograf, Medicin, Lægeinstrumenter, Mikroskop, Symphonie og Bugge — alt er uendebare Søværdigheder og giver Rineferen Indblik i den kristne Civilisations Overlegenhed over hans egen.

"Borene" og andre hemmelige Selstabsfolk søger endnu at gøre sin Indfølelse gældende, men under ny Organisation og Virkemaaere, "Selstabet for de forenede Landsbyer" talde det nye Selstabs. Dette Selstabs søger at hævde i det mindste en fra hver Familie. Disse forpligter sig til at sætte sig imod Ublændingen af Stabersstatning og Ublændingen af Fremtrangen og Religion. Man anstrenger sig til det aller høieste for at faa en større Masse tilslutning end nogen tidligere har drømt om; men det vil ikke lykkes disse Selstaber længere at vinde Opmuntring fra Regeringen med Ublændelse af enkelte af de laedste Mandariner. De højere Embedsmænd vil uden Tvivl prøve at hindre en Genaagelse af Borerubbedet, og om der kan blive alvorlige Oprør paa et enkelt Sted, og usforstigtte rejstende kan blive overfufede, vil man naeppe vove et almindeligt Anfald paa Europæerne igen."

Det er et dejligt og opmuntrende Ord! Ikke sandt? Burde det ikke værlte Missionsinteresse ogsaa iblandt det dansk-amerikanske Folk. Hvor herlig aabner Herren ikke Døren for Missionen beovore i det store Kina! Men hvad vil nu være med, naar Herren kalder til Arbejde? Hvo er rede til at gaar, naar Herrens Røst lyder: "Hvem skal jeg sende?" Kan du da svare glad og villig? "Se, her er jeg, send mig!" Hvor stor Len har Herren ikke i Gemme for dem, som gaar ind ad disse aabne Døre! De, som gaar, skal intet fattes; thi de, som elfter Herren, skal være sigesom Solen, der gaar frem i sin Kraft.

Z. Magnusen.

Det er ikke blot Grundtvig, der kan sige: "Mens som Barn paa Landet jeg var hjemme, Julemorgen var mit Himmerig". Dette gælder vist om alle Børn. Kun vilde jeg for mit Vedkommende hellere sige: "Juleaften var mit Himmerig". Kort, mørke og triste ere Dagene henimod Jul, men hvor lyser ikke Juleaften op i det hele. Jeg længtes efter denne Aften lang Tid i Forvejen og spurgte hver Dag min Moder, om det ikke snart var Juleaften. Endelig oprandt Dagen med for Trældhed; der skulde gøres i Stand baade ude og inde; alle Arbejdsredskaber bringes i Hus, navnlig da Bøven, for at ikke Jerusalemstomager skulde sætte sig paa den, hvis han paa sin Vandring skulde komme gennem Egnen Juleaften; og et Juleleg sættes ud til Figlene. "Om Aaret er aldrig saa lang, saa er Juleaften dog trang", siger et gammelt Ord, og det har jeg faa ofte følt Sandheden af i min Barnndom. Trængt kunde det være for Moder at faa alle Forberedelserne gjort, men hun skulde nok blive færdig, og det gik hende aldrig efter Ordspøget, at "det kommer ovenbukkende paa ligestom Juleaften paa Kællingen". Nu skulde vi i høre, hvordan man fejrede Juleaften i en sønderjydt Bondgaard for 40 Aar siden. Juleaftensdag var det ikke meget ved. Vi sultede næsten, fit højest en Kop Kaffe og nogle Ubelstiber ved Middagstid, hele Eftertræt skulde jo lægges paa Afsten. I Stald og Udfuse havde man travlt med Kreaturenes Røgt og i Køkkenet med Madlavning. Til Middaften maatte man være færdig baade ude og inde. Vi Børn git og fræs og lebede os. Ingen havde Tid til at tage sig af os, vi vare tilovers alle Vegne og blive stubbede til Side, men vi fandt os i det Alt sammen ved Tanten om Hertiligheden, som forestod. Al. 4 blev alle Folkene kaldt ind i Dagligstuen. De mødte selvfølgelig i Høstidklæderne. Karlene gik gerne uden Frakke med Stjorte eller Trøjærmere. Vignerne med hvide Fortlader. I Dagligstuen var der dattet et stort Bord, eller retere to. Vi Børn havde gerne den Bestilling henimod Aften at slaa Borden fra Stabestuen ind i Dagligstuen ved Siden af det derværende Bord for saaledes at stasse flere Spiseplads. Trattamentet bestod denne Gang af staaet Smørbrød med Paalæg af salt, hvad den nylig slagtede Gris i saa Henseende kunde præstere, og varmt El. Efter en hel Dags Faste tog man naturligvis dygtig til sig af Retterne, men det blev desværre til Stade for den senere paa Aftenen færdig Suppe. Efter dette lille indledende og forberedende Maaltid begyndte den alvorlige Del af Festen. Juletraa fandte vi dog ikke noget til. Det var kun hos Præstens og til Rød hos Degnens, at sitted den Gang foretom. Heller ikke fandte vi til Julegaver. Naar Borden var ryddet, og Karlene havde fødtet Sestene, og Vignerne vare komne til Ro igen, git Fader ind til Bogshyden og tog den store Huspostil med Sønder paa. Vi sang da først en Julefamle. Moder eller en af Vignerne agerede Forsanger. Fader kunde ikke syngne, men brummede lidt med. I sin Børn sang paa vores Vis. Det hele var ikke just nogen Kunstindelse, men det skulde det jo heller ikke være. Saa aabnede den gamle med stor alvor Postillen. Alle satte sig til Rette med foldede Hænder, og han læste nu med klar, men temmelig monoton Røst Juleprædiken af Ludvig Hofackers Postil, overaf af A. Grmelund. Jeg maa desværre tilstaa, at for mig var denne Alt den mindst hygkelige ved Juleaftenen. En lille Stund kunde jeg finde mig deri, men det varede alt for længe. Jeg, som gerne sad ved Siden af Fader, naar han læste, kunde derfor ikke bare mig for at lette ved Bladene i hans Bog for at se, om Prædikenen ikke sluttede paa næste Side. Ved et lille Kap over de smaa nævnte Fingere blev jeg mindet om det usvovende i min Opsførl; men idvrigt fortsatte den gamle sin Læsning usforstyrret. Jeg drog et Lettelens Suk, naar han sagde Amen, og jeg kunde bedre finde mig i, naar der bag efter blev sunget en Salme eller to.

Nu begyndte man at gøre Forberedelse til den egentlige "Juleaftens-Mad". — Borden blev dattet paa ny, men denne Gang ganske anderledes festligt end første Gang Nu kom der en skinnende gyld Hørgangsbud paa Borden, medens man under det første Maaltid maatte nøjes med et Vølsbugstærpe. Selve Maaltidet bestod af "Fersksuppe" og Ølskød og som Dessert "Rishblomme", en Ret, lavet af Rismel og Melk med Tilfætning af forskellige Ingredienfer

Juleaften

i en sønderjydt Bondgaard for 40 Aar siden

og forment i en Staal ligesom Rødgrød. Den spiffes ogsaa paa samme Maade som Rødgrød, kun at man i Stedet for Røde brugte en varm Blendning af Ribsfajt og Vand, Konversationen under Maaltidet drejede sig paa den samme Maade som Rødgrød, hjem der var død siden sidste Juleaften, og hvad Markførdigt der elsternes var stet. Dernaft kom Tanten gerne hen paa gamle Julestikke, og den ene Fortælling om Fædrenes Døertro afløste den anden. Der var visse Ting, man ikke maatte foretage sig Juleaften og i det hele ikke i Juletiden. Man maatte saaledes ikke spinde. Over Juleaften fremtog Moder en Historie om, hvorledes en Kone en Gang havde prøvet at sætte sig til sin Rød Juleaften, men da hun saa var død, tom hun ned næste Juleaften og strabede paa at vinde den med et Par blodige Hænder, idet hun jamrede: "Her kan I se, hvad jeg vandt." I det hele maatte der ikke gaa noget rundt i Juleen. Derfor maatte man heller ikke slæbe Knibe. Den, der steb i Juleen, skulde komme til at slaa i Fasten (miste Kreaturer). Heller ikke maatte man læse Løj i Juleen. Den, der læste Løj i Juleen, skulde komme til at læde Lig i Fasten. Ogsaa med Hensyn til Væsnen paa Bordet var der en hel Del at iagttage. Den, der tom til at slutte Lyset Juleaften, s. Els, ved at pudse det, skulde da inden næste Jul. I min første Barnndom kendte man nemlig ikke noget til Lamper. Jeg var en stor Dreng, da Fader købte vor første Petroleumslampe, en ussel lille Ting, der vilde man talde den nu, men den Gang syntes vi, at den var forstort. Hvilken Begivenhed i Familien! Ingen turde røre ved den eller lænde den umblagen Fader. Han havde lært Kunstens hos Købmanden. Var Fader ikke hjemme en Aften, blev den stet ikke lænt. Og naar han skulde til at lænde den, hvor mange Forholdsregler maatte der saa ikke iagttages! Jeg ser ham staa og aambe i Glasstet et helt Kvæter, inden han turde sætte dette eller Flammen, der fra først af maatte bænne meget svagt og først efterhaanden stræs op, saa den næsten først tom i sin fulde Kraft henimod Sørgelid. Jeg betlagte vittelig for Juleaftens Stald Indførelsen af Petroleumsbelysningen; thi nu passe alle de gamle Ulykkestories jo stet ikke mere. Det var som sagt Moders Specialitet at frembringe den Slags Historier. Hun forstod jo rigtig nok, at hun ikke skulde lid til dem. Men Stem tro kendte. Hun blev i hvert Fald inde til Mode, naar hun tom for Stade at pudse Lyset ud. Men Fader berimod var usforberedelig; man kunde ikke en Gang faa ham til at tro, at der git "Varfvel", kvæd Moder dog grandigvelig havde stet.

Naar Juleaftens-Madøren var til Side, git Moder op i Storstuen, hvor hun havde sine Julestager og Fæbernødder i en Egetrækstik. Det hørte med til de forberedende Glæder til Juleaften, at vi en Aften allesammen, baade gamle og unge, Viger og Karlstar Fæbernødder eller "Bætkendde", som de gerne kaldtes. Dejgen blev rullet ud i store Plader, der igen blev udtaarne i lange, smalle Strimler, som vi saa stak i smaa, firkantede Rødder, der blev bage i Dønen. Moder stod altid selv for Udvalningen og Strimmelstærkingen, og det var stadig med alvorlig Paalæg om at gøre Arbejdet ordentlig at Strimlernes blæve rulle os. Den, der enten stak Rødderne for store eller for smaa, storkagt, jallede med sit Arbejde, sit sin Afsted. Vi stak Rødder bogstavelig i Stæppevis, og saa havde de endda ondt nok ved at frætte til Juleen igen.

Med en Pose fuld af disse "Bætkendde" var det nu, Moder tom ind i Dagligstuen og dattet ut til Alle. For

at ingen skulde se Alret, maalte hun enders Portion i en Staal. Til denne Portion hørte ogsaa et Udvalg af de forskellige Slags Rager, vi havde bage til Juleaften, Fædelager, brune Rager, Klejner og hvad de ellers kaldtes. Resten af Affinen tilbragtes nu med at spille Kort om disse Rødder eller med under forskellig Læg og Ramfer at vinde Rødderne fra hinanden. Karlene og Vignerne gemte deres Rager og Rødder i deres Riste ovenpaa Klæderne, hvor de laa og blev varme bløde og tom til at lase af de mægne Klædningsstkker, men vi Børn kunde godt spise dem alligevel. Vi brugte nemlig at tilfugge os lidt hos Følket, naar vore egne vare slupne op, hvilket ikke gerne varede længe, da vi ikke som de andre forskode at gemme dem. Al. 9 Juleaften blev der ligesom de andre Aftener brudt op for at gaa til Køjs, men kendte ikke til længere Aftensvæde i de Tider.

De to Julehelligdage blev ofrede til Rirtegang, men derefter begyndte Julelegernes. Nabolaget samlede stiftetvis hos hinanden til "Julebesøg", som det kaldtes. Foruden Mad og Drikke til rigelig Mængde og fornuftelig Samtale om baade Dit og Dat høveder paa et Slag Kort. Mændene spillede Schewensjel, og Koneerne sit sig et Spil "Brus". Det var ellers den eneste Tid paa Aaret, at man brugte at spille Kort ved Sammenkomsterns. Vi Børn vare ogsaa med til Julebesøg, men vi tumlede os i et Værelse for os selv.

Endelig oprandt Nytaarsaften. Den var for mig lige saa højtidelig som Juleaften, og den blev ogsaa fejret paa gamle Maade som Juleaften, undtagen at Aftensmæden nu bestod i Flæsk med Grønlangtaal i Stedet for Suppe og Rød. Og saa var der den morsomme Nytaarsfyndning. Næppe vare vi færdige med Aftensmæden, før det begyndte at snalde løs uden for. Som en Raket sprang vi ud for at hente Stykken ind til Trattamentet for den beviste Ere. For Resten knitter der sig et uhyggeligt Minde til Nytaarsaften for mig. Det som een af vore Ræboer og fyrede en gammel rusten Bøsse af for vore Vinduer. Sprøen, der var ladet alt for stærkt, brøgen i tusinde Stykker, og Manden miffede 3 Fingere. Senere git der Rødsbrand i den saarede Haand, og Manden døde. Vi Børn fit naturligvis ikke Lov til at bruge Støbbaalen, men Nytaarsmorgen fit vi Lov til at "slæde Nytaar ind" hos Ræboerne med en Analdhætte, der var anbragt paa en Pig, som sad i en Trækammer med langt Stakt, eller ogsaa med en gammel reonet Jyderpote. Strald i Strald git det Nytaarsaften og Nytaarsmorgen til langt op ad Formiddagen. I store Fjokte tom nemlig Vpens Drengene for at "slæde Nytaar ind" hos os. Med bøjet Nyg klæbde de sig hen under Vinduerne for ikke at blive sete i Forvejen, og paa Dørtærskelen knalbede Hæften af. Min Moder sætte sig forpligtet til for hvert Strald, der lød, at udstøde et højt Gvin, som om hun blev græssetlig forstrækket, og Drengene fit deres Røst fult med "Bætkendde" efter en store Maalestof, hvorefter de fortsatte Vandringen til næste Gaard.

Men med Nytaarsaften var al denne Herlighed forbi. Dog b agte Helligtrekongedagen endnu et lille Efterstak, naar vi fit Lov at lænde det trearbede Vjs, som Moder havde lavet til os, da hun slæbte Vjs til Juleen. Det var et spændende Øjeblik, naar det Arndt, som var anbragt der, hvor Lysets tre Arme samlede sig et, skulde til at eksplodere. Hæfter tom der som oftest Ene og Tre med Stædelæfvel og Stjelsløb, men i hvor rart dette end kunde være, forsløg det dog ikke mod Juleens Glæder, og man længtes efter, at det skulde blive Jul igen.

Emir Abdur Rahman. Naar man læser de Skildringer, som er givet af den nye afbøde afghanskanske Hæfter, og da lærlig be af hans to europæiske Læger, Doktor Gray og Miss Hamilton, faar man det Indtryk, at Abdur Rahman maa have været en forunderlig Blendning af Grusomhed og Blidhed. Han opnaet redselstulde Strofse for sine Ublensaatte, lydende Olie anvendtes saaledes nu og da, og meget hyppig idømte han Søndere til "Væstraffen". Dr. Gray fortæller om arme Dvæble, der midt om Vintertiden bandtes til Pæle og blev hældt over med Vand. Paa den Maade lod man dem frøje ihjel. En kraftig Mand kunde holde det ud i to Dage. Miss Hamilton fortæller i den Anledning: En Aften blev Emirten meget forbitret paa en af sine Væger, og endnfant det var en Hundelulle og Sneen laa højt og det blæste stærkt, befalede han Drogen at gaa ud i det frie. Da Drogen hurtigt stivnede af Kulde, lod Monarkens Sekretær til Frøken Hamilton. Efter en Afterslagning med hende bad han Emirten om at tilfælde Synderen en mildere Straf. Emirterns Vrede havde imidlertid lagt sig lidt, og Drogen slap med endnu at tilbringe en Time under aaben Himmell, hvorefter det lyt- fteden tvindelige Læge at stable om paa Benene igen. En Gang i Kabul stillede en Tigger sig paa Monarkens Vej og strakte Haanden ud. "Hvem er du?" spurgte Emirten. "En Tigger," lod Svaret. "Hvorledes frifter du Livet?" "Ved Almiser."

"Har du aldrig arbejdet i dine Dage?" "Rej."

"Naa, saa er det paa Tiden at vi bliver befriede for dit Selstak," sagde Abdur Rahman. Derpaa gav han Bøden, som var med ham, et Vint, og ikke længe efter binglede den usselige Tigger i Galgen. At den grusomme Despot ikke var uimodtagelig for Emiger, ses af følgende: En Mand var bleven dømt til at miffe begge sine Dren. Han havde imidlertid en mægtig Ven, der indstændig bad Monarken om at maatte faa Lov til egenhændig at foretage Operationen. Da denne Naadestevnning forundtes ham, bad han Emirtern selv vise ham det Sted, hvor den Dede begynde at slære. Emirten røste nu let ved Synderens Dren, men saa citerede den modige Hofmand et Sted af Koranen, hvorefter alt, hvad Allahs Repræsentant paa Jorden har berømt med sin Haand, bliver helligt. Emirten værdige det at smile, og tilgav dem begge. Samtidig havde han meget stor Stenbehvans. Han anvendte meget af sin Fritid med Gartnerarbejde og nærede sigesrem Lidenstak for veltugtede Blomster og havde hele Aaret faadanne om sig. Vigeledes holdt han meget af Sangfugle, som man i stonere franske Bure saa paa alle Verandaer.

Lady Dufferin stvde en Gang om ham: "I Gaar anbrød han hele tre Timer med at anbringe aflaarne Blomster i frysrethde Væfer. Og naar denne Mand er hjemme, hugger han Hovedet af Folk eller hænger dem." Hans Blidhed viste sig fornemlig ligesom for Blomster og Fugle; ligeoverfor Mennesker tom den stændt til Spne.

Med en Pose fuld af disse "Bætkendde" var det nu, Moder tom ind i Dagligstuen og dattet ut til Alle. For at ingen skulde se Alret, maalte hun enders Portion i en Staal. Til denne Portion hørte ogsaa et Udvalg af de forskellige Slags Rager, vi havde bage til Juleaften, Fædelager, brune Rager, Klejner og hvad de ellers kaldtes. Resten af Affinen tilbragtes nu med at spille Kort om disse Rødder eller med under forskellig Læg og Ramfer at vinde Rødderne fra hinanden. Karlene og Vignerne gemte deres Rager og Rødder i deres Riste ovenpaa Klæderne, hvor de laa og blev varme bløde og tom til at lase af de mægne Klædningsstkker, men vi Børn kunde godt spise dem alligevel. Vi brugte nemlig at tilfugge os lidt hos Følket, naar vore egne vare slupne op, hvilket ikke gerne varede længe, da vi ikke som de andre forskode at gemme dem. Al. 9 Juleaften blev der ligesom de andre Aftener brudt op for at gaa til Køjs, men kendte ikke til længere Aftensvæde i de Tider. De to Julehelligdage blev ofrede til Rirtegang, men derefter begyndte Julelegernes. Nabolaget samlede stiftetvis hos hinanden til "Julebesøg", som det kaldtes. Foruden Mad og Drikke til rigelig Mængde og fornuftelig Samtale om baade Dit og Dat høveder paa et Slag Kort. Mændene spillede Schewensjel, og Koneerne sit sig et Spil "Brus". Det var ellers den eneste Tid paa Aaret, at man brugte at spille Kort ved Sammenkomsterns. Vi Børn vare ogsaa med til Julebesøg, men vi tumlede os i et Værelse for os selv. Endelig oprandt Nytaarsaften. Den var for mig lige saa højtidelig som Juleaften, og den blev ogsaa fejret paa gamle Maade som Juleaften, undtagen at Aftensmæden nu bestod i Flæsk med Grønlangtaal i Stedet for Suppe og Rød. Og saa var der den morsomme Nytaarsfyndning. Næppe vare vi færdige med Aftensmæden, før det begyndte at snalde løs uden for. Som en Raket sprang vi ud for at hente Stykken ind til Trattamentet for den beviste Ere. For Resten knitter der sig et uhyggeligt Minde til Nytaarsaften for mig. Det som een af vore Ræboer og fyrede en gammel rusten Bøsse af for vore Vinduer. Sprøen, der var ladet alt for stærkt, brøgen i tusinde Stykker, og Manden miffede 3 Fingere. Senere git der Rødsbrand i den saarede Haand, og Manden døde. Vi Børn fit naturligvis ikke Lov til at bruge Støbbaalen, men Nytaarsmorgen fit vi Lov til at "slæde Nytaar ind" hos Ræboerne med en Analdhætte, der var anbragt paa en Pig, som sad i en Trækammer med langt Stakt, eller ogsaa med en gammel reonet Jyderpote. Strald i Strald git det Nytaarsaften og Nytaarsmorgen til langt op ad Formiddagen. I store Fjokte tom nemlig Vpens Drengene for at "slæde Nytaar ind" hos os. Med bøjet Nyg klæbde de sig hen under Vinduerne for ikke at blive sete i Forvejen, og paa Dørtærskelen knalbede Hæften af. Min Moder sætte sig forpligtet til for hvert Strald, der lød, at udstøde et højt Gvin, som om hun blev græssetlig forstrækket, og Drengene fit deres Røst fult med "Bætkendde" efter en store Maalestof, hvorefter de fortsatte Vandringen til næste Gaard.

Advertisement for Eagle Manufacturing Co. featuring a 'FREE!' offer. The ad includes an illustration of a man carrying a large sack labeled 'FREE!' and another sack labeled 'PERFECTO'. Text includes: 'Send ingen Penge Betal, naar De er fuldstændig 2.97 tilfreds med Modtagelsen.' and 'Eagle Manufacturing Co., 327 Lee's Building, Chicago.'

Med en Pose fuld af disse "Bætkendde" var det nu, Moder tom ind i Dagligstuen og dattet ut til Alle. For at ingen skulde se Alret, maalte hun enders Portion i en Staal. Til denne Portion hørte ogsaa et Udvalg af de forskellige Slags Rager, vi havde bage til Juleaften, Fædelager, brune Rager, Klejner og hvad de ellers kaldtes. Resten af Affinen tilbragtes nu med at spille Kort om disse Rødder eller med under forskellig Læg og Ramfer at vinde Rødderne fra hinanden. Karlene og Vignerne gemte deres Rager og Rødder i deres Riste ovenpaa Klæderne, hvor de laa og blev varme bløde og tom til at lase af de mægne Klædningsstkker, men vi Børn kunde godt spise dem alligevel. Vi brugte nemlig at tilfugge os lidt hos Følket, naar vore egne vare slupne op, hvilket ikke gerne varede længe, da vi ikke som de andre forskode at gemme dem. Al. 9 Juleaften blev der ligesom de andre Aftener brudt op for at gaa til Køjs, men kendte ikke til længere Aftensvæde i de Tider. De to Julehelligdage blev ofrede til Rirtegang, men derefter begyndte Julelegernes. Nabolaget samlede stiftetvis hos hinanden til "Julebesøg", som det kaldtes. Foruden Mad og Drikke til rigelig Mængde og fornuftelig Samtale om baade Dit og Dat høveder paa et Slag Kort. Mændene spillede Schewensjel, og Koneerne sit sig et Spil "Brus". Det var ellers den eneste Tid paa Aaret, at man brugte at spille Kort ved Sammenkomsterns. Vi Børn vare ogsaa med til Julebesøg, men vi tumlede os i et Værelse for os selv. Endelig oprandt Nytaarsaften. Den var for mig lige saa højtidelig som Juleaften, og den blev ogsaa fejret paa gamle Maade som Juleaften, undtagen at Aftensmæden nu bestod i Flæsk med Grønlangtaal i Stedet for Suppe og Rød. Og saa var der den morsomme Nytaarsfyndning. Næppe vare vi færdige med Aftensmæden, før det begyndte at snalde løs uden for. Som en Raket sprang vi ud for at hente Stykken ind til Trattamentet for den beviste Ere. For Resten knitter der sig et uhyggeligt Minde til Nytaarsaften for mig. Det som een af vore Ræboer og fyrede en gammel rusten Bøsse af for vore Vinduer. Sprøen, der var ladet alt for stærkt, brøgen i tusinde Stykker, og Manden miffede 3 Fingere. Senere git der Rødsbrand i den saarede Haand, og Manden døde. Vi Børn fit naturligvis ikke Lov til at bruge Støbbaalen, men Nytaarsmorgen fit vi Lov til at "slæde Nytaar ind" hos Ræboerne med en Analdhætte, der var anbragt paa en Pig, som sad i en Trækammer med langt Stakt, eller ogsaa med en gammel reonet Jyderpote. Strald i Strald git det Nytaarsaften og Nytaarsmorgen til langt op ad Formiddagen. I store Fjokte tom nemlig Vpens Drengene for at "slæde Nytaar ind" hos os. Med bøjet Nyg klæbde de sig hen under Vinduerne for ikke at blive sete i Forvejen, og paa Dørtærskelen knalbede Hæften af. Min Moder sætte sig forpligtet til for hvert Strald, der lød, at udstøde et højt Gvin, som om hun blev græssetlig forstrækket, og Drengene fit deres Røst fult med "Bætkendde" efter en store Maalestof, hvorefter de fortsatte Vandringen til næste Gaard.